

2025-12-17 Nr. NV-3003

VYRIAUSYBĖS PASITARIMO PROTOKOLO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-1557, 25-1556; TAIS-25-16482(2), 25-18267		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2002 M. GEGUŽĖS 28 D. NUTARIMO NR. IX-907 „DĖL NACIONALINIO SAUGUMO STRATEGIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama <input type="checkbox"/> Taip <input checked="" type="checkbox"/> Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	<i>Krašto apsaugos ministerija</i>	Pasirenkama <input type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input checked="" type="checkbox"/> Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama <input type="checkbox"/> Taip <input checked="" type="checkbox"/> Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Vyriausybės pasitarimo protokolu siūloma pritarti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui (toliau – Seimo nutarimo projektas) ir teikti jį svarstyti Valstybės gynimo tarybai.

Seimo nutarimo projektu siūloma, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos, euroatlantinio ir globalaus saugumo situacijos radikalius pokyčius Rusijos Federacijai 2022 m. pradėjus plataus masto karą prieš Ukrainą, tvirtinti atnaujintą Nacionalinio saugumo strategiją (toliau – Strategija), kuria siekiama sudaryti sąlygas visapusiškai užtikrinti valstybės saugumą, įgyvendinant nacionalinio saugumo politiką, sprendžiančią esminius šalies saugumo iššūkius ir nustatyti esminį Strategijos tikslą – atgrasymo ir pasirengimo valstybės gynybai karinės agresijos atveju stiprinimą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Strategijoje atnaujinami nacionalinio saugumo politikos įgyvendinimo prioritetai ir uždaviniai, kurie sugrupuoti pagal tris ramsčius: valstybės ginkluotos gynybos, paramos ginkluotai gynybai ir valstybės atsparumo bei Lietuvos Respublikos interesus atitinkančios tarptautinės saugumo sistemos.

Vertinant saugumo aplinką Strategijoje konstatuojama:

- Lietuvos Respublikos ir visos euroatlantinės bendrijos saugumui kylanti egzistencinė grėsmė, kurią sustiprina tikimybė, kad Rusijos Federacija iki 2030 m. gali būti pasirengusi išvystyti pajėgumus, kurie leistų kariauti didelio masto konvencinį karą su NATO;
- priešiško užsienio valstybių žvalgybos tarnybų keliama grėsmė;
- Baltarusijos Respublikos politinio režimo išitraukimas į Rusijos Federacijos vykdomą karą prieš Ukrainą, didėjantis nenusipėjimas ir galimybė, kad Baltarusijos Respublika bet kada gali būti pasitelkiama įgyvendinti bet kokiems agresyviems veiksams prieš regiono valstybes;
- Kinijos Liaudies Respublikos savo ekonominės, diplomatinės, informacinės, technologinės ir karinės galių didinimas ir siekis pertvarkyti tarptautinę tvarką ir joje dominuoti. Kinijos Liaudies Respublikos tapimas pagrindine Rusijos Federacijos karo prieš Ukrainą įgalintoja;
- trečiųjų šalių veikla, kuria siekiama euroatlantinių saugumo struktūrų dezintegracijos ar tarptautine teise grindžiamos tarptautinės tvarkos erozijos;
- nacionalinio saugumo interesų neatitinkančių subjektų ketinimų veikti Lietuvai strategiškai svarbiuose ūkio sektoriuose neatsisakymas;
- neatsakingas branduolinės energetikos vystymas Baltarusijos Respublikoje;
- valstybės ir visuomenės priklausomybė nuo informacinių ir ryšių technologijų, didinanti pažeidžiamumą ir kelianti naujų saugumo rizikų;
- gimstamumo mažėjimas, nesudarantis sąlygų natūraliai kartų kaitai;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- piliečių ir valstybės susvetimėjimas, socialinių, ekonominių ar kultūrinių pagrindų kylantis susipriešinimas, stipriai išaugusi imigracija, religinis ekstremizmas, įšaldyti konfliktai ir kiti reiškiniai, keliantys įvairaus pobūdžio ir intensyvumo rizikas ir pavojus nacionaliniam saugumui;
- kiti rizikos veiksniai, pavojai ir grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

Nustatomi nacionalinio saugumo prioritetai ir uždaviniai:

- pagrindinis patikimos gynybos ramstis yra kariuomenė, todėl jos stiprinimas ir toliau turi likti svarbiausiu tikslu (Lietuvos kariuomenės I divizijos ir ją įgalinančių pajėgumų, oro erdvės ir teritorinės jūros stebėjimo ir gynybos vystymas, nacionalinių gebėjimų vykdyti karines operacijas kibernetinėje erdvėje plėtra, aktyviojo kariuomenės personalo rezervo didinimas, infrastruktūros ir poligonų vystymas, logistikos pajėgumų plėtra, mokslo, pramonės ir Lietuvos kariuomenės bendradarbiavimo karinių mokslinių tyrimų eksperimentinės plėtros ir inovacijų srityje stiprinimas, nacionalinės gynybos ir saugumo pramonės ekosistemos plėtra, ginkluotąsias pajėgas sudarančių institucijų parengtumo veikti su Lietuvos kariuomene stiprinimas ir kiti);
- kolektyvinio saugumo garantijų ir Europos gynybinių pajėgumų stiprinimo uždaviniai;
- paramos gynybai ir valstybės atsparumo stiprinimo uždaviniai (stiprios, modernios, technologiškai pažangios žvalgybos ir kontržvalgybos vystymas; civilinio dėmens, suprantamo kaip sistemingo visų institucijų ir visuomenės pasirėngimo reaguoti į įvairaus pobūdžio grėsmes, plėtra; nacionalinių grėsmių vertinimo ir išankstinio perspėjimo pajėgumų plėtra; Lietuvos šaulių sąjungos integracijos į valstybės gynybą didinimas; valstybės ekonominio saugumo ir atsparumo užtikrinimas, plėtojant ir veiksmingai taikant strateginių sektorių investicijų ir sandorių kontrolės sistemą; susisiekimo sektoriaus plėtra; eksporto geografijos plėtra; dvejopo naudojimo prekių importo ir aukštųjų technologijų eksporto ir tranzito kontrolės tobulinimas; elektros energetikos sistemos savarankiškumo, patikimumo ir atsparumo stiprinimas; atsparaus ir konkurencingo žemės ir maisto ūkio kūrimosi skatinimas; gimstamumo skatinimo ir šeimos politikos įgyvendinimas ir kiti);
- tarptautine teise grindžiamos tarptautinės tvarkos stiprinimo uždaviniai.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Strategija yra įgyvendinama rengiant planavimo dokumentus: Nacionalinį pažangos planą, ilgalaikes valstybines saugumo stiprinimo programas, plėtros programas ir nacionalines darbotvarkes.

Vyriausybė užtikrina, kad Strategijos nuostatos būtų įtrauktos į kitus strateginio planavimo dokumentus ir vykdomos, kiekvienais metais nustato grėsmių šalinimo ar mažinimo prioritetus ir užtikrina jų įgyvendinimą.

STEBĖSENA

Už Strategijos nuostatų įgyvendinimą Vyriausybė atsiskaito Seimui Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme nustatyta tvarka.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas kasmet svarsto Strategijos nuostatų įgyvendinimą ir rengia klausymus.

Valstybės gynimo taryba kasmet svarsto Strategijos nuostatų įgyvendinimą, teikia rekomendacijas dėl jos vykdymo ir keitimo.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Strategijos projektą parengė Ministro Pirmininko 2025 m. balandžio 16 d. potvarkiu Nr. 75 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė. Strategijos projektas derintas su valstybės institucijomis. Bendradarbiaujant su Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutu, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, Klaipėdos universitetu, Geopolitikos ir saugumo studijų centru, Fizinių ir technologijos mokslų centru organizuoti šeši viešųjų konsultacijų su visuomene ciklo renginiai. Savivaldos lygmeniu kylantys iššūkiai užtikrinant nacionalinį saugumą aptarti su Lietuvos savivaldybių merais ir kitais šalies savivaldybių atstovais.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Seimo nutarimo projektas suderintas su Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Respublikos Prezidento kanceliarija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Susisiekimo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Valstybės saugumo departamentu, Žemės ūkio ministerija ir patikslintas pagal Kultūros ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos pastabas ir Vyriausybės kanceliarijos darbo tvarka pateiktas pastabas. Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikta derinimo pažyma. Kritinių nesuderintų pastabų nėra.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Seimo nutarimo projektas tikslintinas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. gruodžio 11 d. išvadoje Nr. NV-2931 pateiktus pastebėjimus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

PAŽYMA PARENGĖ	Dalius Labanauskas
	Planavimo biuras , patarėjas